

EXPUNERE DE MOTIVE

la proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 4/2008 privind prevenirea și combaterea violenței cu ocazia competițiilor și a jocurilor sportive, cu modificările și completările ulterioare

I. Context legislativ și fundamentarea necesității intervenției normative

Legea nr. 4/2008 privind prevenirea și combaterea violenței cu ocazia competițiilor și a jocurilor sportive constituie actul normativ-cadru în materia ordinii și siguranței publice pe arenele sportive, stabilind definițiile, obligațiile organizatorilor, competențele forțelor de ordine, regimul răspunderii contravenționale și penale, precum și interdicțiile aplicabile spectatorilor.

Adoptată într-un context post-2000, în care fenomenul violenței în sport a cunoscut multiple manifestări la nivel european, legea a fost întemeiată pe exigențele constituționale privind statul de drept și pe obligația pozitivă a statului de a proteja viața, integritatea corporală și siguranța persoanelor. Restricțiile impuse libertății de întrunire și de circulație în contextul evenimentelor sportive au fost justificate prin necesitatea apărării ordinii publice, a sănătății și a drepturilor și libertăților celorlalți.

De la momentul adoptării, cadrul normativ a suferit modificări punctuale, însă reglementarea de ansamblu a rămas construită pe logica unui sistem mai degrabă prohibitiv, în special în ceea ce privește consumul de băuturi alcoolice în arena sportivă, utilizarea articolelor pirotehnice, standardizarea și profesionalizarea personalului de ordine și siguranță, unde legea nu distinge suficient între competiții cu grad diferit de risc și nici nu configurează un sistem unitar de evidență al agenților specializați.

Între timp, au intervenit evoluții normative interne, inclusiv actualizarea Legii nr. 61/1991 privind sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice, care definește distinct faptele legate de consumul de alcool în spațiul public și interdicțiile corelative, inclusiv în raport cu minori, obligații și orientări la nivel european, atât în materie de siguranță la evenimente sportive, cât și în materie de protecție a mediului (Ordonanța Guvernului nr. 6/2021 privind reducerea impactului anumitor produse din plastic asupra mediului, care transpune Directiva (UE) 2019/904), analize și studii recente privind siguranța la marile evenimente sportive, care au constatat că interdicțiile rigide privind consumul de alcool în tribune au favorizat comportamente de tip „binge drinking” / „pre-loading” înainte de meci sau în pauză, conducând la aglomerări, întârzieri la porțile de acces și presiune suplimentară pe zonele de tranzit. Prin binge drinking se înțelege consumul episodic excesiv de alcool într-un interval scurt, generând riscuri pentru ordinea publică, iar prin pre-loading se înțelege consumul anticipat de alcool înaintea accesului la eveniment, cu potențial de a crea aglomerări și comportamente perturbatoare.

Insuficiențele identificate în aplicarea Legii nr. 4/2008 se circumscriu, în esență, următoarelor paliere: lipsa unor definiții adaptate actualelor realități operaționale (de exemplu,

controlul preventiv al autovehiculelor, rolul steward-ului sportiv), un regim necorelat și excesiv de restrictiv al consumului de băuturi alcoolice pe arenele sportive, care nu distinge între băuturi slab alcoolizate și băuturi cu concentrație ridicată, insuficienta profesionalizare și evidență a personalului de securitate, în special pentru competițiile cu grad ridicat de risc, necesitatea clarificării regimului articolelor pirotehnice, în coroborare cu HG nr. 1102/2014 privind punerea pe piață a articolelor pirotehnice, necesitatea ajustării și ierarhizării sancțiunilor contravenționale și penale pentru a răspunde principiului proporționalității și cerințelor de coerență a sistemului sancționator.

În acest context, în temeiul art. 74 din Constituție și cu respectarea art. 29–31 din Legea nr. 24/2000, proiectul de lege propune un ansamblu coerent de modificări și completări ale Legii nr. 4/2008, având ca obiectiv menținerea unui nivel înalt de siguranță, concomitent cu modernizarea cadrului normativ și alinierea la practicile europene.

II. Scopul reglementării

Scopul principal al intervenției legislative este modernizarea și clarificarea cadrului normativ privind prevenirea și combaterea violenței cu ocazia competițiilor sportive, prin: definirea mai riguroasă a operatorilor și a personalului de ordine și siguranță, instituirea unui regim distinct și proporțional pentru consumul de băuturi slab alcoolizate pe arenele sportive, cu un prag de 5% volum de alcool, reglementarea expresă a lojelor, în logica serviciilor de ospitalitate practicate la nivel internațional, consolidarea mecanismelor de evaluare și modificare a gradului de risc al competițiilor, clarificarea regimului articolelor pirotehnice autorizate, în corelare cu legislația specială, recalibrarea regimului contravențional și penal pentru a asigura proporționalitate, eficiență și efect disuasiv.

III. Elemente de noutate

Elementele de noutate ale proiectului constau, în principal, în:

1. Introducerea unor noi definiții în art. 1 din Legea nr. 4/2008 (controlul preventiv al autovehiculelor, zona lojelor, agentul de securitate competiții sportive, steward-ul sportiv), prin care se clarifică rolurile și atribuțiile actorilor relevanți.
2. Reglementarea expresă a controlului preventiv al autovehiculelor și a competențelor jandarmeriei în această materie, cu scopul de a preveni introducerea de obiecte și materiale interzise în perimetrul arenei sportive.
3. Instituirea obligației de utilizare a personalului specializat – „agent de securitate competiții sportive” – pentru competițiile cu grad mediu și ridicat de risc, precum și crearea Registrului agenților de securitate competiții sportive, gestionat de Jandarmeria Română.

4. Stabilirea unui regim diferențiat pentru competițiile cu grad scăzut de risc, unde ordinea poate fi asigurată de personal propriu, cu specializarea „steward sportiv”.
5. Clarificarea procedurii de avizare a planului de acțiune de către jandarmerie, inclusiv posibilitatea motivării în fapt și în drept a neregulilor și calificarea nerespectării remediilor ca și contravenție.
6. Posibilitatea recalificării gradului de risc atunci când apar noi date și informații privind potențiale fapte îndreptate împotriva ordinii publice.
7. Modernizarea obligațiilor organizatorului (art. 10), inclusiv extinderea obligațiilor de supraveghere video și în zonele de comercializare/consum de băuturi alcoolice și introducerea dreptului de control al autovehiculelor;
8. Reglementarea exhaustivă a jocurilor și spectacolelor cu articole pirotehnice, prin noul art. 10¹, în corelare cu Legea nr. 126/1995 și HG nr. 1102/2014.
9. Introducerea unui Capitol nou – IV¹ „Regimul băuturilor alcoolice pe arenele sportive”, care: permite, prin derogare de la Legea nr. 61/1991, comercializarea și consumul de băuturi slab alcoolizate (până la 5% vol. alcool) în condiții strict reglementate, interzice consumul de alcool în spațiile cu vizibilitate directă asupra terenului de joc, reglementează expres vânzarea responsabilă, interdicția față de minori, utilizarea datelor de acces și promovarea consumului responsabil, stabilește intervalul de timp permis pentru comercializare și consum, reglementează tipurile de recipiente admise, cu excluderea sticlei, metalului și a anumitor produse din plastic, în acord cu OG nr. 6/2021.
10. Reconfigurarea regimului sancționator contravențional și penal (art. 22, 26, 27, 27¹, 29, 31, 48), pe criterii de gravitate, recidivă și efect disuasiv, cu introducerea unor sancțiuni suplimentare (interzicerea organizării de jocuri cu spectatori, suspendarea dreptului de a comercializa alcool, sancționarea federațiilor care nu pun în executare măsurile administrative etc.).

IV. Descrierea soluțiilor de reglementare propuse

1. Pct. 1 – Introducerea art. 1 lit. i¹) – „control preventiv al autovehiculelor”

Definirea „controlului preventiv al autovehiculelor” la art. 1, ca verificare sumară efectuată de personalul de ordine și siguranță și, atunci când se impune, de forțele de ordine, răspunde exigenței de claritate și previzibilitate a normei (art. 8 din Legea nr. 24/2000).

Controlul autovehiculelor se arată mai mult decât necesar în contextul evenimentelor sportive cu ocazia cărora de-a lungul anilor s-au înregistrat situații în care au fost introduse ilegal în incinta arenelor materiale pirotehnice, obiecte interzise destinate de obicei conflictelor voluntare, elemente coregrafice cu mesaje rasiste, discriminatorii, instigatoare la ură ori antisemite. Această prevedere a fost introdusă luând în calcul inclusiv un scenariu puțin probabil, cel al unui

atac organizat cu material exploziv ce poate fi introdus în incinte în interiorul autovehiculelor, în contextul în care, în ultima perioadă, arenele sportive care găzduiesc mulțimi semnificative de persoane au fost catalogate ca fiind ținte facile pentru atacuri.

Se impune a fi menționat aspectul că respectivul control al autovehiculelor nu se va realiza cu titlu permanent de către forțele de ordine, ci numai în situațiile în care există date și informații de interes operativ care determină acest lucru.

2. Pct. 2 – Introducerea art. 1 lit. n¹) – „loja”

Definirea noțiunii de „lojă” cu acces exclusiv și controlat, reflectă realitatea serviciilor moderne de ospitalitate practicate la evenimente sportive internaționale.

3. Pct. 3 – Introducerea art. 1 lit. v) și w) – „agent de securitate competiții sportive” și „steward sportiv”

La momentul intrării în vigoare a prezentului act normativ, adică în anul 2008, legiuitorul a implementat o nouă abordare cu privire la gestionarea evenimentelor sportive și anume, efectivele forțelor de ordine nu mai operau în incinta arenelor sportive pentru gestionarea spectatorilor, decât în situația în care personalul societăților de pază ar fi fost depășit ori dacă se impunea intervenția în forță ori evacuarea parțială ori totală a participanților la eveniment. Așadar, prin această schimbare s-a dorit implementarea unui sistem de stewarding asemănător modelului occidental prin folosirea de personal calificat și specializat pe linia gestionării evenimentelor sportive.

În primă instanță, a fost folosit personalul societăților de pază și protecție care trebuia deține un certificat de calificare obținut după parcurgerea unui curs autorizat de Ministerul Muncii și avizat de Inspectoratul General al Poliției Române, care durează 360 de ore, din care 120 de ore sunt teoretice și 240 de ore sunt practice.

Din experiența ultimilor ani, precum și din interpretarea prevederilor Convenției Consiliului Europei pentru o abordare integrată a siguranței, securității și serviciilor la partidele de fotbal (CETS 218) – art.5.6, ratificată de România prin Legea nr. 6/2018 și ale prevederilor standardului european EN 13200-8:2016 – Managementul siguranței (care fac se trimitere la faptul că stewarzii, în special cei cu rol de coordonare, trebuie să dețină competențe, cunoștințe și aptitudini necesare și să urmeze un program de pregătire specifică) a reieșit, fără echivoc, faptul că stewarzii trebuie să aibă, nu numai calificarea generală a agenților de pază, ci și o specializare obligatorie pentru a gestiona în mod adecvat evenimente sportive.

Astfel, aceste categorii de personal sunt primele care vor da indicații spectatorilor și vor informa forțele de ordine în situația apariției unor incidente, situații de criză ori de urgență. Având în vedere aceste aspecte, este necesar ca aceste categorii de personal să fie calificate și specializate pentru îndeplinirea atribuțiilor specifice, așa cum sunt prevăzute în anexa A, art. 41 din Recomandările 2015-1 la care face referire Convenția CETS 218.

Întrucât, în România, această specializare a fost încorporată în standardul ocupațional „agent de securitate competiții sportive” - cod COR 541413, respectiv standardul ocupațional „steward

sportiv” - cod COR 342219, după anul 2008 (anul intrării în vigoare a Legii 4) se impune actualizarea actualului cadru normativ prin implementarea celor 2 concepte.

Conform prevederilor Convenției de la Saint Denis, aceste categorii de personal specializate care, potrivit contractului de prestări servicii încheiat cu organizatorul de competiții și jocuri sportive, răspund de „asigurarea unui climat primitor și lipsit de riscuri la partidele de fotbal și alte manifestări sportive”, trebuie să fie „echipate și instruite astfel încât să-și îndeplinească atribuțiile în mod eficient și adecvat”. Utilizarea personalului specializat va conduce în mod inevitabil la creșterea audienței la evenimente sportive, diversificarea demografică a acestei audiențe (se estimează participarea unui număr mai mare de familii, personal feminin și copii) precum și creșterea încasărilor obținute organizatori și implicit a încasărilor obținute de stat prin taxele specifice.

Având în vedere cele anterior menționate, considerăm oportună definirea agentului de securitate competiții sportive și a stewardului sportiv, conform standardului ocupațional „agent de securitate competiții sportive” - cod COR 541413, respectiv a standardului ocupațional „steward sportiv” - cod COR 342219.

4. Pct. 4 – Introducerea art. 4 alin. (4) – controlul autovehiculelor de către jandarmerie

Noua dispoziție conferă unității de jandarmi competențe explicite pentru executarea controlului autovehiculelor, „atunci când situația impune”, pe baza datelor și informațiilor de interes operativ.

Propunem completarea cadrului normativ prin introducerea controlului mijloacelor auto în baza sportivă, inclusiv în sarcina personalului Jandarmeriei Române, având în vedere necesitatea securizării evenimentului sportiv sub toate aspectele, în scopul prevenirii introducerii în locurile de desfășurare a competiției sau a jocului sportiv a obiectelor și materialelor interzise la deținere. Restul argumentației pentru susținerea acestui amendament se regăsește mai sus, la pct.1, la propunerea de modificare la art.1, lit. i).

5. Pct. 5 – Introducerea art. 5 alin. (1²) și (1³) – utilizarea exclusivă a personalului specializat și Registrul agenților

La data de 29.07.2016, Autoritatea Națională pentru Calificări a aprobat, prin Decizia nr. 197, standardul ocupațional „agent de securitate competiții sportive” - cod COR 541413, destinat personalului firmelor de pază și protecție care participă la jocuri și competiții sportive cu grad mediu și ridicat de risc.

Standardul urmărește specializarea personalului firmelor de pază și protecție în vederea executării responsabilităților specifice serviciului de ordine și siguranță în incinta arenelor sportive, însă din 2016 până în prezent, nu a generat efectele dorite, din cauza lipsei implicării societăților de pază și protecție. Conform legislației specifice, specializarea presupune parcurgerea unui curs de 90 de ore, din care 30 ore de pregătire teoretică și, respectiv, 60 ore de pregătire practică. Aceasta se realizează în baza unui curs avizat în prealabil de Jandarmeria Română și

implementat de furnizori de formare profesională conform prevederilor OG nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților.

Prin includerea în lege a prevederii ca la competițiile și jocurile sportive cu grad mediu sau ridicat de risc să se folosească exclusiv personal specializat, potrivit standardului ocupațional „agent de securitate competiții sportive”, se va demara procesul de profesionalizare a sistemului de stewarding din România, aspect care va influența pozitiv audiența, prin creșterea numărului de spectatori, va genera câștiguri suplimentare pentru organizatorii de eveniment și pentru stat și va diminua cheltuielile statului pentru forțele de ordine care sunt alocate astăzi pentru a suplini lipsa de profesionalism a stewarzilor.

Totodată, pentru a asigura parcurgerea programului de formare profesională, propunem ca aplicarea acestei prevederi să se realizeze după o perioadă rezonabilă, astfel încât să existe timpul fizic necesar pentru obținerea specializării.

Întrucât Inspectoratul General al Jandarmeriei Române este autoritate de reglementare pentru standardul ocupațional „agent de securitate competiții sportive” - cod COR 541413 (în prevederile codului este menționat în mod expres faptul că IGJR avizează programele de pregătire ale furnizorilor de formare profesională care specializează agenții de securitate competiții sportive), propunem ca la nivel național, să se constituie „Registrul agenților de securitate competiții sportive”, gestionat de către Jandarmeria Română.

Este de menționat de asemenea și faptul că din comisiile de examinare pentru evaluare și certificarea formării profesionale „agent de securitate competiții sportive” fac parte și specialiști jandarmi, în virtutea aplicării prevederilor art. 8 alin 2¹ din Ordinul Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei nr. 501/2003 pentru aprobarea metodologiei certificării, formării profesionale a adulților, art. 10 alin 2) din Ordinul Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei nr. 353/2003 pentru aprobarea metodologiei de autorizare a furnizorilor de formare profesională a adulților, ale art. 22 alin. 2) și art. 42 alin 2) din Ordonanța de Guvern nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților.

Așadar, Jandarmeria Română este implicată atât în avizarea programelor de pregătire ale furnizorilor de formare, în examinarea finală a agenților de securitate competiții sportive, cât și în verificarea acestora, cu prilejul aprobării planului de acțiune și verificării propriu-zise în teren a personalului planificat cu ocazia evenimentelor sportive. Precizăm faptul că în urma verificărilor, Jandarmeria Română are posibilitatea să identifice personalul firmelor de pază care, la manifestările sportive evaluate cu grad de risc mediu și ridicat, sunt necalificați sau fără specializare, putându-se astfel lua măsurile legale prevăzute la art. 27, alin. 11, lit. d) din Legea nr. 4/2008.

Necesitatea acestui registru derivă din nevoia Jandarmeriei Române de a avea o evidență a agenților calificați/specializați care desfășoară activități pe timpul manifestărilor sportive.

Menționăm faptul că modul de gestionare al acestui registru va avea ca model Registrul agenților de pază gestionat de Inspectoratul General al Poliției Române.

Completarea este necesară pentru implementarea atât a prevederilor Convenției Consiliului Europei pentru o abordare integrată a siguranței, securității și serviciilor la partidele de fotbal (CETS 218) – art.5.6, ratificată de România prin Legea nr. 6/2018, cât și a celor incluse în standardul ocupațional „steward sportiv” - cod COR 342219.

Astfel, se impune completarea cu această categorie de personal care va răspunde de asigurarea serviciilor de ordine și siguranță în incinta arenei sportive, fiind necesară o pregătire de specialitate minimă în acest domeniu pentru asigurarea unui climat primitor și lipsit de riscuri la partidele de fotbal și alte manifestări sportive.

Este de precizat faptul că la momentul actual pentru competițiile sau jocurile sportive cu grad scăzut de risc organizatorul poate asigura ordinea și siguranță participanților cu personal propriu, neexistând obligativitatea deținerii unei specializări/calificări minime în acest domeniu.

6. Pct. 7 – Modificarea art. 5 alin. (5) – planul de acțiune

Propunem ca în situația în care sunt constatate nereguli de către unitatea de jandarmi, care pot pune în pericol siguranța spectatorilor și securitatea evenimentului sportiv, organizatorul sau societatea specializată de protecție și pază să aibă obligația de a remedia neregulile constatate și de a retransmite planul de acțiune spre aprobare unității de jandarmi competente teritorial.

De asemenea, în situația neaprobării planului de acțiune, organizatorul competiției sportive riscă sancțiuni care includ posibilitatea disputării partidelor fără spectatori.

Totodată, măsura nu este de natură a împiedica desfășurarea jocului sau competiției sportive, asigurând în același timp respectarea obligației prevăzută în sarcina organizatorului și a forțelor de ordine, la art. 2 din Legea nr. 4/2008.

7. Pct. 9 – Modificarea art. 7 alin. (1) și alin. (2), cu introducerea art. 7 alin. (4') – modificarea gradului de risc

Introducerea unor procente orientative pentru fiecare categorie de risc are rolul de a obiectiva și uniformiza criteriile de clasificare, eliminând aprecierea pur subiectivă și asigurând o corelare tehnică între gradul de risc și indicatorii utilizați în evaluările operative (număr de incidente, capacitatea stadionului, fluxuri de acces, antecedente ale suporterilor). În acest fel, clasificarea nu devine una arbitrară, ci se raportează la marje cuantificabile, aliniindu-se practicilor europene privind managementul riscului la evenimente sportive.

Totodată, pentru reglementarea cu claritate a competențelor în materia stabilirii gradelor de risc, respectiv a elaborării criteriilor încadrării în gradele de risc, alineatul (2) a fost modificat corespunzător, astfel încât să reflecte noua arhitectură juridică: gradele de risc și procentele aferente acestora sunt reglementate la nivel primar, urmând ca, exclusiv criteriile de încadrare în gradele de risc să rămână în competența federațiilor sportive naționale, care le va elabora cu

consultarea Jandarmeriei Române și vor fi incluse în regulamentele de organizare a activității federațiilor.

Posibilitatea modificării gradului de risc „atunci când sunt identificate date și informații” privind potențiale fapte îndreptate împotriva ordinii publice introduce un mecanism de flexibilitate și adaptare la realitățile operative. Solicitarea trebuie să fie „motivată în fapt și în drept”, ceea ce previne arbitrarul, permite documentarea și, la nevoie, contestarea deciziei. Se realizează astfel o legătură directă între obligațiile organizatorului și competențele unității de jandarmi, în logica cooperării instituționale.

8. Pct. 11 – Modificarea art. 10 alin. (1) lit. h) – extinderea supravegherii video

Obligația de a asigura înregistrarea și supravegherea video nu doar în arena sportivă și la punctele de acces, ci și „în zonele unde se comercializează și/sau se consumă băuturi alcoolice” este justificată prin necesitatea de a preveni și documenta incidentele legate de consumul de alcool și corelarea cu noul regim al băuturilor alcoolice (Capitolul IV¹).

Conectarea sistemului la punctul de comandă și supravegherea de către un tehnician, sub îndrumarea unui reprezentant al forțelor de ordine, asigură integrarea informațiilor într-un centru de decizie.

9. Pct. 12 – Modificarea art. 10 alin. (1) lit. k) – trimiterea la Capitolul IV¹

Prin această modificare, regimul comercializării și/sau consumului de băuturi alcoolice și nealcoolice este trimis la Capitolul IV¹, evitând dublarea și fragmentarea reglementărilor.

Se respectă astfel art. 16 din Legea nr. 24/2000 privind evitarea paralelismelor legislative și asigurarea unui centru unic de reglementare pentru o anumită materie (în speță, băuturile alcoolice pe arenele sportive).

10. Pct. 13 – Modificarea art. 10 alin. (1) lit. l) – trimiterea la art. 20⁵

Similar, obligația organizatorului de a se asigura că „distribuirea băuturilor se face exclusiv în condițiile reglementate la art. 20⁵” concentrează regimul tehnic al recipientelor într-o singură dispoziție, în acord cu principiile de sistematizare și coerență din Legea nr. 24/2000.

11. Pct. 14 – Modificarea art. 10 alin. (1) lit. r) – clarificarea interdicțiilor privind simbolurile și textele afișate

Noua redactare extinde interdicția de afișare la „simboluri, texte, însemne alfanumerice și orice elemente vizuale” cu conținut obscen, politic sau care incită la denigrarea țării, xenofobie, ură, discriminare ori violență.

12. Pct. 15 – Modificarea art. 10 alin. (1) lit. x) – spații pentru depozitarea obiectelor reținute

Se clarifică obligația de a asigura „un loc special amenajat la fiecare cale de acces” pentru depozitarea obiectelor reținute în urma controlului, ceea ce protejează dreptul de proprietate al

spectatorilor, reduce conflictele legate de obiectele interzise și/sau reținute, asigură trasabilitatea și restituirea ordonată a bunurilor, în acord cu principiile bunei administrări.

13. Pct. 17 – Modificarea art. 10 alin. (2) lit. f) – distribuirea biletelor și sectoarele de siguranță

Se clarifică faptul că organizatorul controlează distribuirea biletelor „în limita locurilor maxim admise”, cu excepția sectoarelor sau zonelor de siguranță stabilite de jandarmerie pentru delimitarea suporterilor oaspeți, atunci când există indicii privind riscul de fapte antisociale.

14. Pct. 18 – Introducerea art. 10 alin. (2) lit. f¹) – plafonarea sectoarelor de siguranță la 5%

Limitarea sectoarelor sau zonelor de siguranță la cel mult 5% din capacitatea arenei sportive garantează proporționalitatea măsurilor de restricționare a accesului, protecția intereselor economice legitime ale organizatorului (vânzarea de bilete).

15. Pct. 19 – Introducerea art. 10¹ – regimul articolelor pirotehnice

Fenomenul folosirii materialelor pirotehnice în contextul aglomerărilor de persoane, în special cu ocazia evenimentelor sportive este în creștere, atât la nivel internațional cât și în România. Acest flagel, are impact semnificativ atât asupra sănătății și integrității fizice a persoanelor cât și asupra desfășurării normale a evenimentelor sportive.

În acest context este important de subliniat că prevederile Convenției Consiliului Europei CETS 218 (art.5.5) impun adoptarea de măsuri pentru interzicerea, deținerea de articole pirotehnice pe timpul evenimentelor sportive, iar concluziile Consiliului Uniunii Europene nr. 13370/22 fac referire expresă la prevenirea și combaterea folosirii materialelor pirotehnice în zonele spectatorilor ale terenurilor de fotbal și altor arene sportive.

În egală măsură este trebuie să ținem cont de prevederile Concluziilor Consiliului Uniunii Europene nr. 13370/22 din 13 octombrie 2022 *privind necesitatea de a preveni și combate utilizarea materialelor pirotehnice în zonele spectatorilor de pe stadioanele de fotbal și alte baze sportive care invocă necesitatea de a avea în vedere: „(6)... datele disponibile care atestă utilizarea pe scară largă de către suporterii de fotbal a materialelor pirotehnice pe stadioanele de fotbal cu ocazia recentelor turnee și a altor meciuri de fotbal de anvergură internațională, precum și a meciurilor din competițiile naționale din statele membre;*

(7)...constatățile neechivoce ale unui studiu științific independent privind riscurile pentru sănătate și siguranță asociate cu utilizarea materialelor pirotehnice pe stadioanele de fotbal, care a concluzionat, printre altele, că nu este posibilă utilizarea în condiții de siguranță a dispozitivelor pirotehnice în zonele spectatorilor de pe stadioanele de fotbal și alte baze sportive.

(8)...vătmările suferite de spectatori, jucători și arbitri, precum și de personalul public și privat însărcinat cu siguranța și securitatea pe stadioanele de fotbal și alte baze sportive, atât prin utilizarea vădit infracțională, cât și prin utilizarea festivă a materialelor pirotehnice.

(9)...gravitatea acestei probleme și faptul că utilizarea materialelor pirotehnice pe stadioanele de fotbal și alte baze sportive constituie o infracțiune penală sau administrativă în cadrele juridice din majoritatea statelor membre”

și invită statele membre UE ca, „prin intermediul autorităților lor de aplicare a legii și al altor autorități publice relevante, să elaboreze o strategie națională cuprinzătoare de prevenire și combatere a deținerii și utilizării de materiale pirotehnice pe stadioanele de fotbal”.

Strategia „ar trebui să asigure o abordare coerentă privind prevenirea și combaterea utilizării materialelor pirotehnice pe stadioane atât pentru meciurile interne, cât și pentru meciurile internaționale” și ” ar trebui să încurajeze organismele de reglementare/disciplinare și alte părți interesate relevante să ia în considerare opțiuni menite să promoveze și să faciliteze dezvoltarea de modalități alternative (fără utilizarea materialelor pirotehnice) prin care suporterii își pot manifesta susținerea pe stadioanele de fotbal”.

Considerăm obligatorie introducerea sintagmei „exclusiv cu avizul unității de poliție pe raza căreia urmează a se executa jocul sau spectacolul cu articole pirotehnice”, având în vedere faptul că la evenimentul sportiv participă un număr ridicat de persoane, iar siguranța acestora este vitală, astfel că, organizarea și desfășurarea jocului sau spectacolului cu articole pirotehnice trebuie autorizată și controlată de un organ al statului.

Este necesară diferențierea categoriilor articolelor pirotehnice ce pot fi folosite în interiorul și exteriorul arenelor sportive, în funcție de prevederile Normelor tehnice privind deținerea, prepararea, experimentarea, distrugerea, transportul, depozitarea, mănuierea și folosirea materiilor explozive utilizate în orice alte operațiuni specifice în activitățile deținătorilor, precum și autorizarea artificierilor și a pirotehnicienilor, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 536/2002, cu modificările și completările ulterioare și Legii nr. 126/1995 privind regimul materiilor explozive, republicată, cu modificările și completările ulterioare, astfel încât să se asigure siguranța persoanelor și a bunurilor.

Sintagma „în funcție de distanțele de siguranță ale articolelor pirotehnice utilizate și de efectele acestora” nu este prevăzută în actele normative în vigoare ce reglementează domeniul.

Am propus modificarea astfel încât să existe o corelare cu prevederile actului normativ ce reglementează domeniul, respectiv Legea nr. 126/1995 privind regimul materiilor explozive, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

20. Pct. 20 – Modificarea art. 20 lit. c) – regimul consumului de alcool în arena sportivă

Noua redactare introduce o excepție de la interdicția generală: se menține interdicția de a pătrunde în stare vădită de beție, se permite consumul de băuturi slab alcoolizate, cu concentrație de până la 5% vol., exclusiv în spațiile special delimitate din incinta arenei, conform condițiilor stabilite de organizator.

Această soluție aliniază Legea nr. 4/2008 la realitățile pieței și practicile europene, unde băuturile slab alcoolizate sunt tratate distinct, răspunde constatările raportului britanic privind efectele negative ale interdicțiilor totale (binge drinking și pre-loading) și este compatibilă cu Legea nr. 61/1991, care rămâne aplicabilă pentru fapte de tulburare a ordinii și liniștii publice sau consumul în spații neautorizate.

În cursul anului 2024, în cadrul rețelei EU Think Tank, care reprezintă grupul de lucru pan-european al experților în domeniul asigurării ordinii publice la evenimentele sportive, a fost realizat un studiu privind impactul generat de consumul de băuturi alcoolice la evenimente sportive la nivelul a 35 de state din Europa geografică.

Din analiza efectuată, a rezultat că 23 de state din 35 permit comercializarea (Suedia-3%, Polonia-3%, Insulele Feroe-4%, Georgia-4%, Slovacia-4%, Cehia-5%, Estonia-6%, Islanda-5%, Italia-5%, Elveția-5%, Olanda-5%, Malta-5%, Belgia-5,2%, Croația-6%, Lituania-7%, Slovenia-10%, Letonia-n/a, Luxemburg-n/a, Danemarca-n/a, Irlanda-n/a, Finlanda-n/a, Germania-n/a, Marea Britanie-n/a).

Cele 12 state cu răspunsuri în studiul anterior menționat care nu permit comercializarea sunt: Albania, Austria, Bulgaria, Cipru, Franța, Grecia, Ungaria, Norvegia, Portugalia, România, Serbia, Spania.

Prin urmare, propunem comercializarea băuturilor alcoolice pe timpul evenimentelor sportive cu o concentrație de alcool de maxim 5% pentru diminuarea probabilității producerii unor incidente grave care ar putea fi cauzate de consumul excesiv de alcool.

21. Pct. 21 – Modificarea art. 20 lit. e) – inscripțiile cu conținut obscen

Se păstrează interdicția de a introduce și afișa inscripții, pancarte, steaguri etc. cu conținut obscen, cu o formulare mai clară, adaptată diversității suporturilor vizuale.

Această dispoziție combate fenomenul discursului licențios și vulgar pe stadioane și contribuie la protecția minorilor și a demnității persoanei.

22. Pct. 22 – Modificarea art. 20 lit. k) – cățărarea pe garduri

Textul clarifică interdicția de a se cățăra pe gardul care delimitează spațiul de joc de tribună sau pe gardurile de separare a sectoarelor, reducând astfel riscul de accidente, invadare a terenului și alterare a ordinii publice.

23. Pct. 23 – Introducerea art. 20 lit. h¹) – interdicția de a folosi documentul propriu de acces pentru achiziția de alcool de către minori

Această interdicție vizează utilizarea documentului propriu de acces pentru achiziționarea de băuturi alcoolice de către minori și oferirea de băuturi alcoolice minorilor. Se creează astfel un

instrument suplimentar de protecție a minorilor, în completarea art. 2 pct. 23¹ din Legea nr. 61/1991, care incriminează comercializarea și oferirea de alcool către minori.

24. Pct. 24 – Introducerea Capitolului IV¹ – Regimul băuturilor alcoolice pe arenele sportive (art. 20¹–20⁵)

Luând în considerare aspectele expuse la pct. 20 de mai sus, Capitolul instituie și, după caz, întărește:

- o derogare expresă de la art. 2 pct. 20 din Legea nr. 61/1991, permițând comercializarea și consumul de băuturi fără alcool și băuturi slab alcoolizate (până la 5% vol.) în incinta arenei sportive, exclusiv în condițiile acestui capitol;
- condiționarea comercializării de existența unor spații special amenajate, dotate cu sistem electronic de monitorizare, pe baza datelor de acces;
- interdicția consumului în orice spațiu cu vedere directă asupra terenului de joc.
- interdicția de comercializare și oferire de alcool către minori;
- obligația afișării vizibile a mesajelor privind interdicția și consumul responsabil;
- interdicția comercializării către persoane în stare vădită de beție;
- limitează în timp comercializarea/consumul exclusiv în intervalul de o oră înainte de începerea competiției și până la fluierul final, interdicția totală după fluierul final;
- obligativitatea utilizării de recipiente care nu pun în pericol siguranța și respectă legislația de mediu;
- interzicerea sticlei, a recipientelor metalice, a polistirenului expandat și a materialelor oxo-degradabile, în acord cu OG nr. 6/2021;
- obligația de colectare și gestionare conform legislației de protecție a mediului.

Prin această construcție se realizează o armonizare legislativă cu Legea nr. 61/1991 și OG nr. 6/2021, o reglementare detaliată, nediscriminatorie și predictibilă pentru operatorii economici, un echilibru între interesul economic și protecția ordinii publice și a mediului.

25. Pct. 25 – Modificarea art. 22 – reclasificarea contravențiilor săvârșite de spectatori/oficiali

Articolul reconfigurează cuantumul amenziilor și corelarea acestora cu faptele prevăzute la art. 20, stabilind patru trepte de sancționare (a–d), la care se adaugă sancțiunea complementară a interzicerii accesului.

Se urmărește un grad sporit de proporționalitate între gravitatea faptei și sancțiune, un efect disuasiv real pentru faptele grave (ex. violență, aruncare de obiecte, consum ilegal de alcool), menținerea sancțiunii complementare de interzicere a accesului, ca măsură cu impact direct asupra comportamentului viitor al contravenientului.

26. Pct. 26 – Modificarea art. 26 – contravențiile organizatorului și sancțiuni

Art. 26 reordonează obligațiile a căror nerespectare constituie contravenție pentru organizator, pe trei paliere principale de gravitate (amenzi de la 15.000 la 50.000 lei, 50.000–150.000 lei și 150.000–250.000 lei), plus o categorie specială pentru încălcarea art. 10 alin. (1) lit. k) (comercializarea băuturilor alcoolice), care atrage și sancțiunea complementară a interzicerii comercializării alcoolului.

Se creează astfel o ierarhie a abaterilor organizatorului, în funcție de impactul asupra siguranței spectatorilor, completată cu obligația agentului constatator de a sesiza federația de specialitate, care poate suspenda dreptul de a organiza jocuri cu spectatori sau de a permite accesul în anumite sectoare.

Această construcție ilustrează modul în care răspunderea contravențională se articulează cu măsurile administrative dispuse de organisme sportive, în spiritul Convenției Macolin (cooperare între autorități și organizatori pentru protejarea integrității sportului).

27. Pct. 27 – Introducerea art. 26 alin. (2¹) – sancționarea federației pentru neaplicarea măsurilor

Prin această noutate, fapta federației de specialitate de a nu pune în aplicare măsurile prevăzute la alin. (2) constituie contravenție, sancționată cu amendă între 70.000 și 100.000 lei.

Aceasta întărește rolul federațiilor ca actori responsabili în menținerea ordinii pe stadioane, evită situațiile în care federația ignoră în mod pasiv sesizările organelor de ordine, este în spiritul standardelor europene, care reclamă responsabilitatea partajată a tuturor actorilor din ecosistemul sportiv.

28. Pct. 28 – Modificarea art. 27 alin. (1) – contravențiile personalului de ordine și siguranță

Se clarifică faptul că nerespectarea obligațiilor prevăzute în planurile de acțiune de către personalul de ordine și siguranță constituie contravenție, sancționată cu amendă între 500 și 2.500 lei. Se reafirmă astfel principiul că securitatea pe stadion nu este doar obligația organizatorului, ci și a personalului executant.

29. Pct. 29 – Modificarea art. 27 alin. (1¹) lit. d) – utilizarea personalului fără specializarea cerută

Noua formulare sancționează folosirea personalului de ordine și siguranță fără specializarea „agent de securitate competiții sportive” la competițiile cu grad mediu și ridicat de risc.

Se creează astfel o verigă de responsabilizare suplimentară pentru societățile de pază și organizatori, corelată cu obligațiile introduse la art. 5 alin. (1²).

30. Pct. 30 – Modificarea art. 27 alin. (1²) – cuantumul sancțiunilor pentru personalul de ordine

Reconfigurarea sancțiunilor (2.500–5.000 lei, 10.000–25.000 lei, 25.000–75.000 lei) după gravitatea faptei, și posibilitatea suspendării dreptului societății de a încheia noi contracte în caz de repetare a faptei de la lit. d), întărește: caracterul disuasiv al sancțiunilor, responsabilitatea societăților specializate de protecție și pază pentru calitatea personalului utilizat.

31. Pct. 31 – Introducerea art. 27¹ – contravențiile operatorului economic care comercializează băuturi alcoolice

Noul articol sancționează nerespectarea art. 10 alin. (1) lit. k) de către operatorul economic care comercializează băuturi alcoolice în arena sportivă, cu amendă între 10.000–20.000 lei și suspendarea activității între 1 și 3 luni.

Aceasta separă clar răspunderea organizatorului de cea a operatorului economic, creează un regim sancționator de tip „licență condiționată” pentru comercializarea alcoolului, în acord cu regimul general al localurilor publice din Legea nr. 61/1991.

32. Pct. 32 – Modificarea art. 29 – plata a jumătate din minimul amenzii în 15 zile

Prin această modificare se corelează regimul plății amenzii cu prevederile OG nr. 2/2001, stabilindu-se posibilitatea achitării, în termen de 15 zile de la comunicare, a jumătate din cuantumul amenzii stabilite, ca măsură de eficientizare a colectării și de stimulare a conformării voluntare.

33. Pct. 33 – Modificarea art. 31 – regimul infracțiunilor privind nerespectarea interdicției de acces

Noul text menține incriminarea faptei persoanei care, deși are aplicată sancțiunea complementară a interzicerii accesului, se află în arena sportivă la competiții de natura celor interzise (pedeapsa închisorii 6 luni–2 ani sau amendă), introduce agravante pentru săvârșirea de noi contravenții în proximitatea arenelor sportive sau în alte arene, în perioada de interdicție sau în termen de 2 ani de la expirarea acesteia, cu aplicarea unei noi interdicții de 2 ani.

Se urmărește astfel întărirea caracterului efectiv al sancțiunii de interzicere a accesului, descurajarea recidivei în comportamente violente sau antisociale.

34. Pct. 34 – Modificarea art. 48 – extinderea măsurii de siguranță în cazul unor fapte penale

Art. 48 prevede aplicarea măsurii de siguranță a interzicerii accesului la competiții sportive pentru persoana care, cu ocazia sau în legătură cu o competiție sau joc sportiv, a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală, inclusiv de Legea nr. 126/1995 (materii explozive).

Se extinde astfel incidența măsurii de siguranță asupra faptelor ce implică articole pirotehnice, reflectând pericolozitatea lor sporită.

35. Pct. 35 – Introducerea art. 60 alin. (2) – termenul de aplicare pentru noile specializări

Stabilirea unui termen de 1 an de la intrarea în vigoare a legii pentru aplicarea art. 5 alin. (1²) și (2), în ceea ce privește specializările „agent de securitate competiții sportive” și „steward sportiv”, este o măsură de tranziție necesară permite adaptarea standardelor ocupaționale și a programelor de formare, oferă organizatorilor și societăților de pază timpul necesar pentru calificarea/recalificarea personalului, respectă art. 6 din Legea nr. 24/2000 privind asigurarea unui „termen rezonabil” pentru aplicarea noilor reguli.

În considerarea celor expuse, adoptarea prezentului proiect de lege se impune ca o măsură necesară și oportună, în acord cu exigențele constituționale, cu normele de tehnică legislativă prevăzute de Legea nr. 24/2000 și cu angajamentele internaționale ale României în domeniul sportului și al ordinii publice.

INITIATORI:

IONUȚ MARIAN STROE - PNL

PAUZ - CLAUDIU COTIRLET PSD

Tabel cu inițiatorii

Proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 4/2008 privind prevenirea și combaterea violenței cu ocazia competițiilor și a jocurilor sportive, cu modificările și completările ulterioare

Nr. Crt.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
	ANDRONACHE GABRIEL	PNL	
	Rădulescu Turcan	PNL	
	ROȘCA MIRCEA	PNL	
	Stănescu Gigel	PNL	
	Ioan Balan	PNL	
	STANESCU VICTORIA	PNL	
	MATEI ANETA	PNL	
	Lucian BOSE	PNL	
	PIRTEA HARILEN	PNL	
	DOGDAN IONEL	PNL	
	Rusu Sebastian	PNL	
	ROBERT SIGHIARTĂ	PNL	
	Flutur Bogdan	PNL	
	Crusăreanu Marian	PNL	
	Ottorilom Ghura	PNL	

Tabel cu inițiatorii

Proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 4/2008 privind prevenirea și combaterea violenței cu ocazia competițiilor și a jocurilor sportive, cu modificările și completările ulterioare

Nr. Crt.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
	Pandea Ciprian	PNL	
	RĂZVAN PRIGEA	PNL	
	Andrei Băescu	PNL	
	Ciobanu Bogdan	PNL	
	VARGA GILAS	PNL	
	HORGA MARIA-GABRIELA	PNL	
	BUICAN CRISTIAN	PNL	
	CADAR RAZVAN	PNL	
	PISTRU-POPA GEANINA	PNL	
	Georg Călin	P.N.L.	
	TIPLEA ALMISTEL	PNL	
	ANDREI ALEXANDRU	PNL	
	CORMA ARIAN	PNL	
	NEACȘU ANDREEA - FÎRUTA	PNL	
	Popo Alexandru	P.N.L.	

Proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 4/2008 privind prevenirea și combaterea violenței cu ocazia competițiilor și a jocurilor sportive, cu modificările și completările ulterioare

[illegible]

LEGE

**PENTRU MODIFICAREA ȘI COMPLETAREA LEGII NR. 4/2008 PRIVIND
PREVENIREA ȘI COMBATerea VIOLENTEI CU OCAZIA COMPETIȚIILOR ȘI A
JOCURILOR SPORTIVE, CU MODIFICĂRILE ȘI COMPLETĂRILE ULTERIOARE**

Nr.crt.	Nume și prenume	Grup	Semnătură
1	MIHALCEA SILVIA	PSD	
2.	LUNGU ROMEO DANIEL	PSD	
3	POCEPUTA VOICU	PSD	
4	ȘOKE ECATERINA	PSA	
5	MIHUTI BOGDAN	PSD	
6	HAGIU AUGUSTIN FIORAN	PSD	
7	Sanda Veronica	PSD	
8	CHIRIȘ VIRGIL-ALIN	P.S.D	
9.	BORS MĂDĂLIN	PSD	
10	TOBEA ILE	PSD	
11	DUXAVA COSTEL	PSD	
12	ANDRUSCĂ LUCIAN	PSD	
13.	ȚINTĂ ȘTEFAN	PSD	
14.	CIORICA PĂTRUȘ	PSA	
15	LĂLIȘAN REMUS	PSD	
16.	Ghigiu Alexandru Mihail	PSA	
17	CONȘTANȚA ȘTEFAN	PSD	
18	MIHAI CĂTĂLIN VOICU	PSA	
19.	Cirean Florința	PSD	

[illegible]